

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I JÖNKÖPING**

DOM
2016-08-01
Meddelad i Jönköping

Mål nr
2969-16

SÖKANDE

Göteborgs Centrum för Kompetensutveckling, 556874-1382
Södra vägen 61
412 54 Göteborg

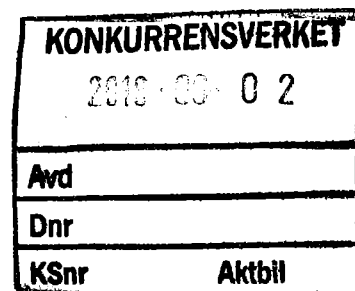
MOTPARTER

1. Borås Stad
501 80 Borås
2. Bollebygds kommun
517 83 Bollebygd
3. Svenljunga kommun
512 80 Svenljunga
4. Tranemo kommun
514 80 Tranemo
5. Vårgårda kommun
447 80
6. Herrljunga kommun
Box 201
524 23 Herrljunga

Ombud för 1-6: Juristen Karin Martini
Borås Stad
501 80 Borås

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 202147

Postadress Box 2201 550 02 Jönköping	Besöksadress Hamngatan 15	Telefon 036-15 66 00 E-post: forvaltningsrattenijonkoping@dom.se www.forvaltningsrattenijonkoping.domstol.se	Telefax 036-15 66 55	Expeditionstid måndag – fredag 08:00-16:00
---	-------------------------------------	---	--------------------------------	---

BAKGRUND

Borås Stad, Bollebygds kommun, Svenljunga kommun, Tranemo kommun, Vårgårda kommun och Herrljunga kommun (kommunerna) genomför en upphandling avseende handledningstjänster.

Av förfrågningsunderlaget framgår bl.a. följande. Upphandlingen genomförs med ett förenklat förfarande (1.2.1). Kommunerna har för avsikt att teckna ramavtal med totalt tio leverantörer och avropsfördelningen är förnyad konkurrensutsättning med de tre leverantörer som enligt rangordningslistan kan leverera inom det erfarenhet- och kompetensområde som efterfrågas (1.1.2). De tio anbudsgivare som har lägst pris, har kvalificerats och uppfyller samtliga krav kommer att antas (1.5.1).

Kommunerna fattade den 10 juni 2016 beslut att anta sju anbudsgivare. Göteborgs Centrum för Kompetensutveckling AB (GCK) diskvalificerades med motiveringen att GCK inte uppfyllde krav enligt punkterna 1.3.4 och 1.3.6 i förfrågningsunderlaget.

YRKANDEN

GCK ansöker nu om överprövning av tilldelningsbeslutet och yrkar att upphandlingen ska rättas på så sätt att lämnat anbud får förtydligas och kompletteras med en ny referent.

Kommunerna yrkar att ansökan om överprövning ska avslås.

VAD PARTERNA ANFÖR

GCK anför i huvudsak följande. GCK underkändes på två punkter i upphandlingsunderlaget, dels att ny underkonsult saknar momsregistrering i sin

enskilda firma, dels att en referent inte gick att nå på de kontaktuppgifter som meddelats. Eftersom det var en av sex underleverantörer som saknade momsregistrering borde det ses som ett onödigt hårt vidtagande att utesluta samtliga konsulter istället för att endast utesluta berörd person. Konsulten ifråga uppfyller kraven enligt punkterna 1.3.4. och 1.4.2. Underkonsulten har tidigare arbetat med verksamhet som inte är momsbelagd. Det var en miss i den formella gången att momsregistreringen skulle ha varit gjord innan upphandlingen lämnades in. Ansökan om momsregistrering är inlämnad och Skatteverket har utlovat momsregistrering från v. 27. Alternativet är att underkonsulten får stå över att delta i anbudet. I anbudet har inlämnats uppgifter till fem referenter varav två med referensbeskrivning. En av de två referenterna med beskrivning hade blivit sjukskriven och p.g.a. den mänskliga faktorn lämnades fel mobilnummer och en felaktig mailadress. Kommunerna skulle med god vilja kunna tillåta att komplettering sker utan att särskild särbehandling eller konkurrensbegränsning riskeras.

Kommunerna anför i huvudsak följande. Möjligheten att begära förtydligande eller komplettering är aldrig tvingande för myndigheten. Av förfrågningsunderlaget framgår bl.a. att anbudsgivaren ska styrka sin erfarenhet med två referensuppdrag och att avsaknad av svar inom 14 dagar kommer att medföra uteslutning. Det är ostridigt att en av de två angivna referenterna inte gick att nå varken via mail eller via telefon eftersom kontaktuppgifterna var felaktiga. Av förfrågningsunderlaget framgår att underleverantörer ska uppfylla de krav som ställs i upphandlingen samt att anbudsgivaren ska vara registrerad för mervärdesskatt där så erfordras. Det är ostridigt att de upphandlade tjänsterna omfattas av mervärdesskatteplikt och att en av de angivna underleverantörerna saknade efterfrågad registrering. Bristerna i anbudet går inte att läka utan risk för särbehandling. Kommunerna har under inga omständigheter skyldighet att låta anbudsgivaren läka dessa brister.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Gällande regler

Upphandlande myndigheter ska enligt 1 kap. 9 § LOU behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

En upphandlande myndighet får 15 kap. 12 § LOU tillåta att en anbudssökande eller anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudsansökan eller anbudet. Myndigheten får också begära att en ansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

Av 16 kap 6 § LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande bestämmelserna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Förfrågningsunderlaget

Av 1.3.2 Registreringskyldigheter och betalning av skatter m.m. framgår bl.a. följande. Anbudsgivaren ska uppfylla i Sverige eller i hemlandet ställda krav avseende registrerings-, skatte- och avgiftsskyldigheter. Där så erfordras ska anbudsgivaren bl.a. kunna styrka registrering för mervärdesskatt eller styrka att de är undantagna mervärdesskatt. Kontroll kommer att ske genom att kommunerna inhämtar uppgift från Skatteverket och/eller annan myndighet.

Av 1.3.4 Erfarenhet framgår bl.a. följande. Anbudsgivaren ska ha erfarenhet av tidigare utförda handledningsuppdrag av liknande art enligt detta förfråg-

ningsunderlag. För att styrka erfarenhet ska anbudsgivaren redovisa två referensuppdrag som utförts under de senaste tre åren med kort beskrivning av uppdraget, omfattning samt ungefärligt värde. Kontaktuppgifter till referensuppdragens kontaktpersoner ska anges. Referenterna ska kunna kontaktas via mail preliminärt under veckorna 21-22. Det är viktigt att referenterna är vidtalade, saknas svar inom 14 dagar från det att frågan skickats kommer leverantören att uteslutas.

Av 1.3.6 Underleverantörer framgår bl.a. att anbudsgivaren svarar för underleverantörer såsom för sig själv och att underleverantörer ska uppfylla de krav som ställs i upphandlingen.

Förvaltningsrättens bedömning

I mål om ingripande enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter han grundar sin talan och att domstolens prövning är begränsad till de grunder som parten har åberopat (se RÅ 2009 ref. 69).

Frågan i målet är om kommunerna genom att diskvalificera GCK:s anbud har brutit mot någon av de grundläggande bestämmelserna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i LOU och om det i så fall har medfört att GCK har lidit eller kan komma att lida skada.

Det är ostridigt att kontaktuppgifterna till en av de angivna referenterna var felaktigt angivna i GCK:s anbud. Bestämmelsen i 15 kap. 12 § LOU är utformad så att en upphandlande myndighet får begära att en ansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Det är således upp till den upphandlande myndigheten att avgöra om den, i det fall omständigheterna medger det, vill begära en sådan komplettering eller inte. I det här fallet har kommunerna inte begärt någon komplettering av anbudet. Anbudet uppfyller därmed inte

kravet på att referenten ska kunna kontaktas i enlighet med vad som anges i 1.3.4 i förfrågningsunderlaget.

Det är vidare ostridigt att en av underleverantörerna vid tidpunkten för anbudsprövningen saknade momsregistrering. Kravet på momsregistrering i 1.3.2 i förfrågningsunderlaget har utformats som ett obligatoriskt krav. Eftersom de handledningstjänster som upphandlas omfattas av mervärdesskatteplikt har kravet på momsregistrering en tydlig och adekvat koppling till upphandlingsföremålet och kan inte i sig anses oproportionerligt. Eftersom kravet är proportionerligt ska det upprätthållas genom hela upphandlingsförfarandet (se Högsta förvaltningsdomstolens domar den 20 maj 2016 i mål nr 555-15 och i mål nr 2691-15). GCK har i sitt anbud valt att använda underleverantörer i anbudet och när en angiven underleverantör inte uppfyller det aktuella kravet innebär det att anbudet inte uppfyller det.

Sammanfattningsvis har GCK:s anbud brutit gentemot angivna krav i förfrågningsunderlaget. Kommunerna gjorde alltså rätt när de förkastade anbudet. Därmed saknas grund för ingripande enligt LOU och ansökan om överprövning ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1D LOU)

Hans-Erik Jonasson

F.d. lagmannen Hans-Erik Jonasson har avgjort målet. Förvaltningsrättsnotarien Sara Hanberger har varit föredragande.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

